

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri

Til medlemmerne af Folketingets Udvalg for
Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

København, den 26 NOV. 2009
Sagsnr.: 254
Dok.nr.: 21250

Kære udvalgsmedlemmer

På baggrund af den store stigning i antallet af salmonellatilfælde i 2008 iværksatte jeg i foråret et kritisk eftersyn af samlede danske salmonellainsats. Det kritiske eftersyn er nu udarbejdet i form af rapporten "De danske systemer til overvågning og kontrol af salmonella – Et kritisk eftersyn". Rapporten vedlægges til udvalgets orientering.

Rapporten indeholder en evaluering af den hidtidige salmonellainsats samt 14 forskellige, uafhængige anbefalinger i forhold til at optimere salmonellainsatsen forskellige steder i fødevarekæden. Det er min opfattelse, at en række af anbefalingerne rummer gode muligheder for at sikre regeringens målsætning fra 2006 om et nær-nul niveau for salmonella i dansk producerede fødevarer.

Rapporten rejser imidlertid også en række nye spørgsmål, særligt for så vidt angår den fremtidige indsats for bekæmpelse af salmonella i svin, herunder dekontaminering (varmtvandsbehandling). En generel introduktion af dekontaminering vil være et brud med hidtidig dansk strategi om at bekæmpe salmonella ved kilden. Desuden er der uenighed om de økonomiske konsekvenser af forslaget, ligesom forbrugerholdninger i såvel Danmark som eksportlande er uafklarede.

Jeg har på den baggrund bedt mine medarbejdere om – i samråd med eksperter og interessenter på området – at få afdækket disse spørgsmål inden rapporten gøres til genstand for nærmere politisk drøftelse.

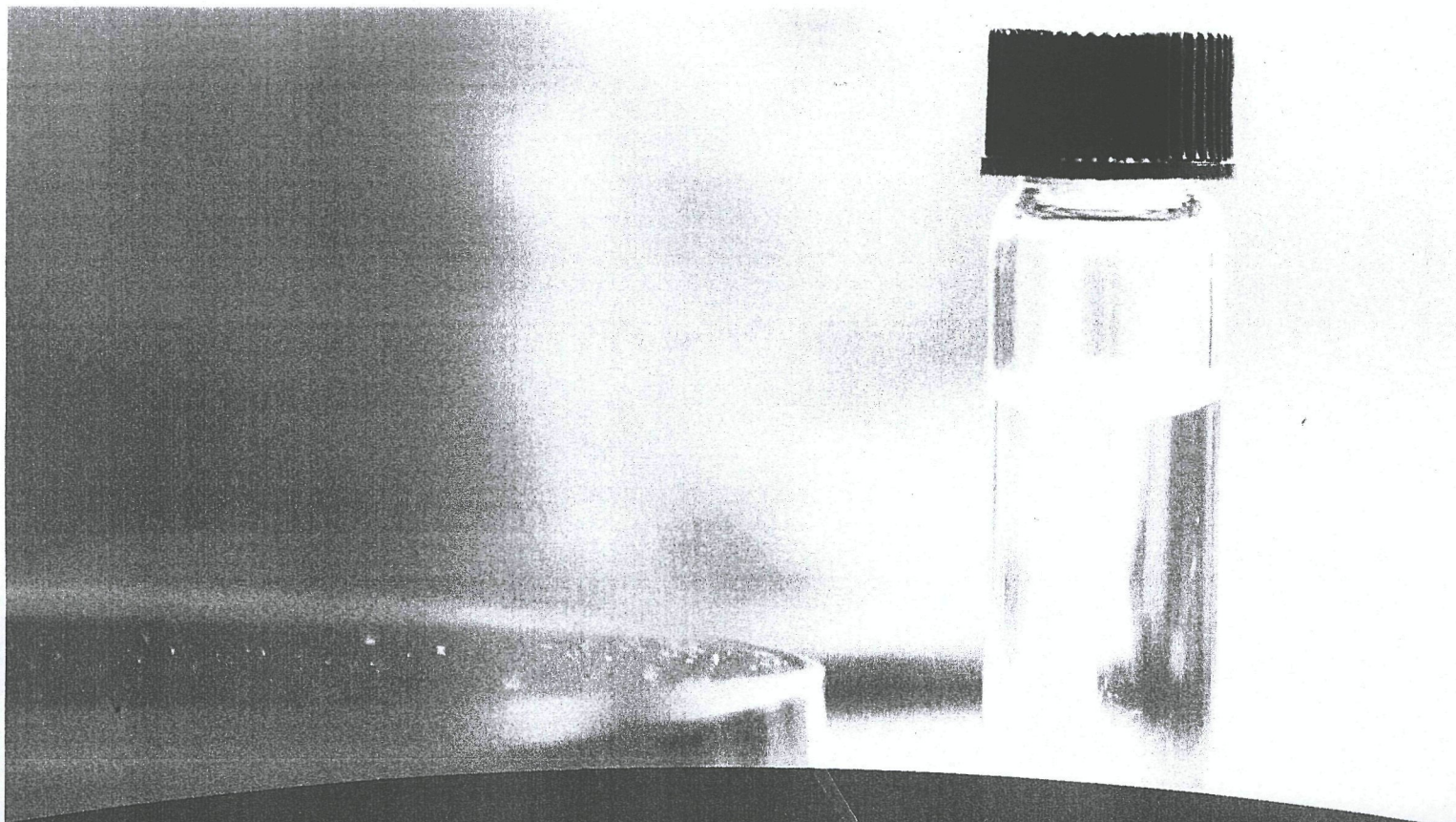
Det er min opfattelse, at Danmark stadig skal fastholde et ambitiøst niveau for så vidt angår bekæmpelse af salmonella.

Med venlig hilsen

Eva Kjer Hansen

Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri
Fødevarestyrelsen

De danske systemer til overvågning
og kontrol af salmonella

Indholdsfortegnelse

1.	Konklusioner og anbefalinger	4
	Forbehold	4
	Introduktion	4
	Konklusioner	6
	Anbefalinger	6
	Kommissoriets spørgsmål	8
2.	Øget antal salmonellasmittede danskere: Er stigningen reel – hvorfra stammer stigningen?	9
	Stigningen i antal salmonellaramte	9
	Hvorfra stammer stigningen i antal sygdomsramte	9
	Udbrud - og deres kendte årsager	12
	Salmonellasituationen i 2009	13
3.	Opstilling af nationale målsætninger	14
	Forbedringskultur	15
	Anbefalinger	16
	Anbefaling 1	16
	Anbefaling 2	16
	Anbefaling 3	16
4.	Den internationale indsats	16
	Danske mål i forhold til EU mål	17
	Anbefalinger	18
	Anbefaling 4	18
5.	Det faglige grundlag for risikoanalyse	18
	Frekvens af smitekilderegnskabet	18
	Fremtidens smitekilderegnskab	18
	Anbefalinger	19
	Anbefaling 5	19
	Anbefaling 6	20
	Anbefaling 7	20
6.	Salmonellahandlingsplan i foder	20
7.	Salmonellahandlingsplan hos kvæg	21
8.	Salmonellahandlingsplaner for konsumæg og slagtekyllinger	22
9.	Salmonellahandlingsplan hos svin	23
	Handlingsplanens indhold	23
	Forslag til revideret handlingsplan	24
	Anbefalinger	26
	Anbefaling 8	26
10.	Salmonellakontrol fra udskæring og forarbejdningssted frem til detailsalg	26
	Salmonellainitiativernes indhold	26
	Vurdering af mulige nye initiativer	27
	Anbefalinger	28
	Anbefaling 9	28
	Anbefaling 10	28
	Anbefaling 11	29
11.	Handlingsplan til elimination af Salmonella Typhimurium DT104	29
12.	Salmonellakontrol i øvrige danske animalske og ikke-animalske fødevarer	30
13.	Salmonellakontrol i importerede fødevarer	31
	Salmonellainitiativernes indhold	31
	Vurdering af mulige nye initiativer	31
	Anbefalinger	33
	Anbefaling 12	33
	Anbefaling 13	33
	Anbefaling 14	33
	Tak til bidragerne	35
	Bilag	36

Efter beslutning fra fødevarerministeren er der i perioden fra marts til oktober 2009 gennemført et kritisk eftersyn af de danske initiativer til forebyggelse og kontrol med salmonella. Det kritiske eftersyn har baggrund i et meget højt niveau af salmonellasmittede danskere i 2008.

Rapportens hovedsigte er at vurdere de konkrete danske salmonellaforanstaltninger i hele kæden fra den primære produktion af fødevarer til detailed. Målet med eftersynet er således at stille forslag til mulige justeringer i de eksisterende systemer til overvågning og kontrol, så man kan forebygge en sådan udvikling i fremtiden.

Rapporten rummer i alt 14 konkrete anbefalinger, der hver især vil kunne bidrage til at skabe et mere robust system, hvor uventede stigninger i antal salmonellaramte danskere som i 2008 bliver mindre sandsynlige. Rapportens anbefalinger omfatter bl.a.:

- Opstilling af nationale målsætninger for indsatsen mod salmonella
- En styrkelse af den internationale indsats i EU, EFSA, WHO og øvrige internationale organer
- Fremtidens smittekileregnskab til forbedring af mulighederne for forklaring og forebyggelse af fødevarerbåren salmonellasmitte
- En revision og forbedring af salmonellahandlingsplanen for svin
- En styrket indsats mod salmonella i kød og kødprodukter fra udskæring og forarbejdningssted helt frem til detaileddet
- En styrket indsats mod salmonella i importerede fødevarer

Rapporten er udarbejdet af en arbejdsgruppe med repræsentanter fra Fødevarestyrelsen, Statens Serum Institut, Sundhedsstyrelsen, DTU Fødevarerinstitutionen, Landbrug & Fødevarer, Dansk Kvæg og Det Biomedicinske Fakultet ved Københavns Universitet. Endvidere har en lang række danske og internationale eksperter bidraget til rapportens indhold med viden inden for deres respektive fagområder.

Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri
Fødevarestyrelsen

Mørkhøj Bygade 19
2860 Søborg
Tlf.: 33 95 60 00
www.fvst.dk

FødevarerRapport 2009:005
Oplag 500

Design: Dianova A/S
Foto: Claus Petersen og Istock.
Tryk: Damgaard Jensen A/S
ISBN: 978-87-92395-38-2